

OKRĘGOWA IZBA APTEKARSKA w BIAŁYMSTOKU

15-435 Białystok, ul. Ludwika Zamenhofska 27

tel./fax (085) 7325-275, tel. (085) 7406-072

www.oiab.com.pl

e-mail: biuro@oiab.com.pl

Białystok, dnia 29 grudnia.2021 r.

Sz. P. Waldemar Remfeld
Starosta Powiatu Grajewskiego
ul. Strażacka 6B, 19-200 Grajewo

Wezwanie

W związku z informacją zamieszczoną na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Grajewie pod adresem <https://www.starostwograjewo.pl/pl/45678/harmonogram-dyzurow-aptek-ogolnodostepnych-na-terenie-miasta-grajewo-styczen-2022-r.html>, dodaną dnia 27 grudnia 2021 o godzinie 15:09 o treści:

"Starostwo Powiatowe w Grajewie informuje, iż część z niżej wymienionych aptek, pomimo ustawowego obowiązku, nie realizuje dyżurów, powołując się na pandemię wywołaną wirusem SARS-CoV-2. **Jest to działanie wynikające ze świadomego działania kierowników aptek przeciwko zdrowiu i życiu Państwa jako potencjalnych pacjentów i klientów apteki i wbrew pisemnym i ustnym prośbom Starosty Grajewskiego.**"

wzywam do natychmiastowego usunięcia przedmiotowego wpisu naruszającego godność zawodu farmaceutów oraz ich dobra osobiste.

Uzasadnienie

W dniu 27 grudnia 2021 o godzinie 15:09 na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Grajewie, zamieszczono informację o treści: "Starostwo Powiatowe w Grajewie informuje, iż część z niżej wymienionych aptek, pomimo ustawowego obowiązku, nie realizuje dyżurów, powołując się na pandemię wywołaną wirusem SARS-CoV-2. **Jest to działanie wynikające ze świadomego działania kierowników aptek przeciwko zdrowiu i życiu Państwa jako potencjalnych pacjentów i klientów apteki i wbrew pisemnym i ustnym prośbom Starosty Grajewskiego.**"

Jako osoba reprezentująca samorząd zawodu farmaceuty na podstawie art. 7 ust. 1 i art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 1850) zobowiązany jestem do wystąpienia w obronie interesów i godności farmaceutów.

Jak już Pana Starostę wielokrotnie informowano, decyzja aptek ogólnodostępnych o

ograniczeniu dyżurów w porze nocnej pomiędzy godziną 21.00, a 07.00 dnia następnego wynika zarówno z potrzeb ludności Powiatu Grajewskiego jak też trudnej sytuacji kadrowej, w której znalazły się apteki w związku z sytuacją epidemiologiczną.

Zgodnie z art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (t.j.

Dz. U. z 2021 r. poz. 1997 z późn.zm.) rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych na danym terenie ustala rada powiatu po zasięgnięciu opinii wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) gmin z terenu powiatu i samorządu aptekarskiego. Art. 94 ust. 1 ustawy Prawo farmaceutyczne określa podstawowe kryterium ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych jakim są **potrzeby ludności mieszkającej na danym terenie, w tym zapewnienie dostępności do świadczeń w porze nocnej, niedziele, święta i inne dni wolne od pracy, o ile taka realna potrzeba występuje**. Wielokrotnie, przy okazji wydawania opinii, w imieniu Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku co do przedstawianego harmonogramu dyżurów aptek na terenie Powiatu Grajewskiego występowałem do Pana Starosty z prośbą o weryfikację realnego zapotrzebowania na dostęp ludności Powiatu Grajewskiego do świadczeń zapewnianych przez apteki w porze nocnej, niedzielę i święta, przedstawiając zarówno sposoby i możliwości dokonania tej weryfikacji jak też oferując w tej kwestii pomoc. Dla ułatwienia wspomnę, iż wieloletnia praktyka oraz informacje ze strony farmaceutów, przekazywane Panu Staroście, a dotyczące wypisywania czy realizacji recept w porze nocnej (pochodzące zarówno z CSIOZ jak i od samych farmaceutów), pokazuje, że faktyczne zapotrzebowanie ludności na dostęp do produktów leczniczych w trakcie dyżurów aptek istnieje do godziny 21.00. **Warto jest nadmienić także o pozostałych prośbach kierowanych do Pana Starosty, których celem było znalezienie kompromisowego rozwiązania w tym temacie (m.in. poprzez zapewnienie dyżurów aptek do godziny 21.00), które także nie zostały uwzględnione.** Nie bez powodu dotychczasowe, całodobowe apteki działające na terenie województwa podlaskiego ograniczyły swoją pracę do godzin 06.00/08.00 – 21.00/22.00, co potwierdza, iż w godzinach 21.00/22.00 - 06.00/8.00 brak jest w ogóle zainteresowania usługami świadczonymi przez apteki. Z przykrością stwierdzam, iż żadne z naszych prośb i sugestii nie zostały wzięte, przez Pana Starostę pod rozwagę.

Pragnę nadmienić, że koszty dyżurów aptek w żaden sposób nie są rekompensowane przez Powiat Grajewski, a jednocześnie, w drodze uchwały zmusza się prywatne podmioty do świadczenia nieodpłatnej pracy.

W przypadku nagłego zagrożenia życia i zdrowia pierwszym miejscem udzielenia pomocy medycznej jest pogotowie ratunkowe lub podmiot leczniczy świadczący, na danym terenie usługi w zakresie nocnej i świątecznej pomocy lekarskiej, finansowanej ze środków publicznych, na podstawie umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia. Podmioty te mają obowiązek być wyposażone w odpowiednie produkty lecznicze, które stanowią składową świadczenia zdrowotnego. Taka pomoc w Powiecie Grajewskim jest realizowana przez Szpital Ogólny w Grajewie, przy ul. Konstytucji 3 Maja 34, 19-203 Grajewo, którego założycielem jest Starostwo Grajewskie. Nie można wyobrazić sobie sytuacji, w której pacjent, w stanie zagrożenia zdrowia i życia uda się po lek do dyżurnej apteki, zlokalizowanej w różnych częściach miasta, do której może nie zdążyć dojechać. Większość z produktów nabywanych w porze nocnej w aptekach jest również dostępna, przez całą dobę na stacjach benzynowych lub sklepach ogólnodostępnych, do których należą szczoteczki do zębów, pasta do zębów czy prezerwatywy. Jak widać nie są to

produkty lecznicze, ratujące zdrowie i życie pacjentów.

Pragnę zauważyć, że Apteka Dbam O Zdrowie Natura, zlokalizowana przy ul. Konstytucji 3-go Maja 3 w Grajewie czynna jest od godziny 7.30 do 21.00. Jest to apteka zlokalizowana w okolicy, w której udzielana jest nocna i świąteczna, ambulatoryjna opieka zdrowotna. Gdyby zapotrzebowanie na produkty lecznicze, nawet w takiej lokalizacji było całodobowe, właściciel powyższej apteki zapewne dostosowałby godziny jej otwarcia do potrzeb pacjentów. Brak takiego działania wyraźnie wskazuje, iż zapotrzebowanie ludności Powiatu Grajewskiego na dostęp do produktów leczniczych występuje do godziny 21.00.

Stąd też ograniczenie godzin pracy aptek ogólnodostępnych w porze nocnej, niedziele i święta nie ogranicza, w żaden sposób dostępu pacjentów do produktów leczniczych, nie stanowi zagrożenia dla ich zdrowia czy życia, a tym bardziej zagrożenia epidemiologicznego czy szerzenia chorób zakaźnych.

Wskazuję także na obecną, trudną sytuację kadrową, w której znalazły się apteki w związku z sytuacją epidemiologiczną. Jedyną osobą uprawnioną do pełnienia dyżuru w aptece jest magister farmacji, stanowiący personel fachowy. Z uwagi na powyższą sytuację, w tym pracę na „zakładkę” (w celu uniknięcia kontaktu pomiędzy farmaceutami, będącą środkiem zapobiegania zarażeniom koronawirusem w celu przeciwdziałania całkowitemu unieruchomieniu apteki), trudno jest wymagać, aby jeden magister farmacji pracował przez kolejnych 36 godzin. Jest to zwyczajnie niemożliwe, równocześnie stanowiąc zagrożenie zarówno dla farmaceuty jak i obsługiwanego pacjenta, jak też łamiąc wszelkie zapisy kodeksu pracy. Ucinając wszelkie spekulacje dotyczące potencjalnie złego zarządzania kadrami, przez kierownika apteki (złą organizację pracy w aptece) uprzejmie informuję, iż na jedną aptekę w Polsce przypada średnio około 1,8 farmaceuty – proszę spróbować taką ilością pracowników – magistrów farmacji (przy tym nie łamiąc kodeksu pracy jak i zapisów Prawa farmaceutycznego/Ustawy O Zawodzie Farmaceuty, do czego zmusza, Pan Starosta apteki przyjmując niedostosowany do zapotrzebowania ludności i możliwości aptek harmonogram dyżurów w Powiecie Grajewskim) zrealizować przyjęty, przez Pana jak i Radę Powiatu Grajewskiego harmonogram dyżurów aptek. Ponadto należy podkreślić, iż obecna, bardzo trudna sytuacja epidemiologiczna wymusza pracę w nadgodzinach, zarówno ze względu na zwolnienia chorobowe innych pracowników aptek, opiekę nad dziećmi (w tym coraz częstsze kwarantanny nakładane na dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym), a także urlopy wynikające ze specustawy dotyczącej COVID-19. W sytuacji, w której wyszczepialność przeciwko COVID-19 w Powiecie Grajewskim należy do jednej z najniższych w Polsce, czynienie farmaceutom, z terenu tego powiatu zarzutów związanych z powoływaniem się na zagrożenie epidemiologiczne (dbanie o bezpieczeństwo obsługiwanym pacjentów, współpracowników oraz własne) jest, ze strony Pana Starosty, co najmniej zachowaniem cynicznym. Zamiast publicznie oskarżać farmaceutów o narażanie zdrowia i życia pacjentów, z uwagi na uzasadnione zastrzeżenia co do potrzeby pełnienia dyżurów w odgórnie ustalonych, przez Radę Powiatu porach, bez względu na przytaczane argumenty i okoliczności, proszę pomyśleć w jaki sposób wesprzeć farmaceutów w ich ciężkiej pracy, jak też poprawić wyszczepialność przeciwko COVID-19 wśród mieszkańców Powiatu Grajewskiego (potencjalnych pacjentów aptek). To przyniosłoby dużo więcej korzyści dla wszystkich – wymaga jednak, ze strony Pana Starosty sporo więcej pracy i wysiłku, aniżeli opublikowanie wpisu naruszającego godność zawodu farmaceuty (równocześnie skłócającego mieszkańców Powiatu Grajewskiego z

pracującymi, na tym terenie farmaceutami). Jeżeli Pan Starosta zapomniał, uprzejmie informuję, iż to właśnie apteki i farmaceuci, od samego początku pandemii COVID-19 pozostali przy pacjentach nie zamykając aptek, czego nie można powiedzieć o lekarzach POZ (którzy w obawie przed zakażeniami ograniczyli swoją aktywność do teleporad, z których trudno było skorzystać poprzez zajęte numery telefonów). W tym czasie to właśnie farmaceuci, których oskarża Pan teraz o działanie przeciwko zdrowiu i życiu mieszkańców Powiatu Grajewskiego, pozostali przy pacjentach, wystawiając i realizując tysiące recept, dbając o zdrowie i życie tych pacjentów (narażając także własne zdrowie i życie). Jak widać dla Pana Starosty to nic nie znacząca kwestia, którą najlepiej jest puścić w niepamięć. W podziękowaniu za to poświęcenie od aptek wymaga się całodobowej dostępności, bez względu na okoliczności.

Zamiast więc utrzymywać fikcję związaną z pełnieniem całodobowych dyżurów i narażać farmaceutów na pracę ponad ich możliwości (także łamiąc zapisy kodeksu pracy), należy dopasować godziny otwarcia aptek do realnych potrzeb ludności Powiatu Grajewskiego i w tym czasie zabezpieczyć dostęp do produktów leczniczych, bo tylko wówczas istnieje taka potrzeba, zwłaszcza w obecnej sytuacji epidemiologicznej.

Nieemożność realizacji całodobowych dyżurów aptek ogólnodostępnych nie wynika „(...) ze świadomego działania kierowników aptek przeciwko zdrowiu i życiu pacjentów (...)”, lecz ograniczeń kadrowych, zdrowotnych i finansowych oraz zwyczajnie, ludzkich możliwości.

Pragnę raz jeszcze nadmienić, że Pan Starosta przymusza apteki ogólnodostępne do jawnego łamania przepisów kodeksu pracy, tj.: nadmiernego obciążania pracą farmaceutów, przekroczeń godzin nadliczbowych, niezapewnienie odpoczynku dobowego i tygodniowego, naraża pracodawców na zarzut mobbingu ze strony pracowników. Ponownie zaznaczę (gdy Pan Starosta nie doczytał wcześniej), iż ilość farmaceutów przypadających na jedną aptekę w Polsce to średnio 1,8. Zamieszczając informację o świadomym działaniu kierowników aptek przeciwko zdrowiu i życiu pacjentów naruszył Pan ich dobra osobiste oraz godność.

Biorąc powyższe pod uwagę logicznym i bezpiecznym, zarówno dla pacjentów jak i farmaceutów rozwiązaniem jest zapewnienie dostępu do usług farmaceutycznych mieszkańcom Powiatu Grajewskiego od godziny 7.00 (rano), do godziny 21.00 (w porze nocnej), a więc w godzinach, w których występuje realne zapotrzebowanie na usługi świadczone przez apteki ogólnodostępne.

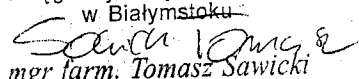
Takie rozwiązanie jednocześnie:

- uwzględnienia potrzeby ludności z terenu Powiatu Grajewskiego w zakresie usług farmaceutycznych w porze nocnej,
- uwzględnienia specyfikę pracy jednostek ochrony zdrowia na terenie Powiatu Grajewskiego w okresie zagrożenia epidemicznego,
- uwzględnienia trudną sytuacją kadrową aptek w związku z sytuacją epidemiologiczną.

Wpis na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Grajewie (pod adresem <https://www.starostwograjewo.pl/pl/45678/harmonogram-dyzurow-aptrek-ogolnodostepnych-na-terenie-miasta-grajewo-styczen-2022-r.html>) **narusza dobre imię farmaceutów, godzi w ich godność zawodową, naraża na ostracyzm ze strony pacjentów, jest krzywdzący i nieprawdziwy. Ponadto narusza dobre imię apteki,**

którą kieruje farmaceuta. To z kolei daje podstawę do wystąpienia z powództwem o naruszenie dóbr osobistych i zadośćuczynienie, o ile natychmiast ten wpis nie zostanie usunięty, do czego z tego miejsca wzywam.

W imieniu OIA w Białymstoku

PREZES
Okręgowej Rady Aptekarskiej
w Białymstoku

mgr farm. Tomasz Sawicki

Do wiadomości:

- Przewodniczący Rady Powiatu Grajewskiego
- Naczelna Izba Aptekarska w Warszawie